

ივერსი

ყოველ დღიური საკრიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

ავგოსტოს 12, სამშაბათი 1903 წ.

რედაქციისგან.

რედანგს ჩვენი გაზეთის ბეჭედი სხვა სტამბაში გადაიტანეთ, ამის გამო „ივერსი“ აღეს მსოფლიო ნასყუარი ფურცელი გამოდის, ვისაც ხვედრი ფული არ შემოუტანია, პირველ ავგოსტოვად „ივერსი“ აღარ გვხვდება.

პირველ ავგოსტოვად წლის დაშლევამდე გაზ. „ივერსი“

პირის 5 მან. 50 კაპ.

გაზეთის „ივერსი“ ფასი თვეობით 12 თეთრ—10 მან., 11 თეთრ—9 მ. 50 კ., 10 თეთრ—8 მ. 75 კ., 9 თეთრ—8 მ., 8 თეთრ—7 მ. 25 კ., 7 თეთრ—6 მ. 75 კ., 6 თეთრ—6 მ., 5 თეთრ—5 მ. 50 კაპ., 4 თეთრ—4 მ. 75 კ., 3 თეთრ—3 მან., 50 კ., 2 თეთრ—2 მ. 75 კაპ., 1 თეთრ—1 მან. 50 კაპ.

გამოვიდა და ისევედ ყველგან „ივერსი“ გამაგრებულნი და სხვადასხვა „ივერსი“ მიერ აღ- ვალ გამოცემული წიგნები:

წიგნის ისტორია

შეგნებდა და კარგაშეკრულს მიერ
14 სურათით. 64 გვ. ფასი 20 კაპ.

დაწერილი წიგნები

შეორე გამოვიდა მრავალს სურათით.
162 გვ. ფასი 30 კ.

ახალი გამოცემები

იღებს ყოველ-დღე კბილის სწულე-
ბით ავადმყოფებს დღის 8—10 საათამდე
და 11—2-ის, ხოლო სულ 5—7-დღის
კურსი უმჯობესებს 9—2-დღის და სულ
5—7-დღის. (წ.)

ბიუროს მუშაობის თამაშ-ბუნარ- თა წინამძღოლისგან.

თანხმად 1895 წელს 25-ს ბიუს უმაღ-
ლესად დამტკიცებულ სახელმწიფო რჩევის
დადგენილების შესახებ იმის, რომ ტვი-
ლისის სათავადაზნაურო საადგილ-მამუ-
ლი ბანკის დაფუძნებულ დაუბრუნდეს
ის ფული, რომელიც მათ ბანკის დასა-
სრებლად შეუტანილი და აგრეთვე 1900
წლის 8 მისი ფინანსთა მინისტრის
მიერ დამტკიცებული წესების მე-7 მუ-
ხლის ძალით, ტვილისის გუბერნიის
თავდაზნაურო წინამძღოლი ამით აც-
ხადებს, რომ ვისაც აქვს თავისი
იოსებ ზაქარიაძის ძის ანდრონიკაშვი-
ლის მიერ გადაცემული კვიტანია (მაგ-
სამასი წარწერით) თანხის ომბუდს
და ხულის მანათის (485 მან.), ზემოსტე-
ბულ ბანკის დასარსებლად შეტანილი,
ვალდებულია, ის კვიტანია წარმოუ-
დგინოს ტვილისის გუბერნიის თავდა-
ზნაურო წინამძღოლს მისთვის თვის განმე-
ლობაში ამ განცხადების დაბეჭდვის დღე-
დან; წინამძღოლს შემთხვევაში იგი საპე-
დადოდ დაკარგავს ფულის მიღების უფ-
ლებას ამ კვიტანიით და გადასცემს წარ-
წერით და ეს ფული ზემოდ დასახლე-
ბულ თავად ანდრონიკაშვილის საკუ-
რებად ჩაეთვლება.

ქვემო სამხარეთო მთიის დ. ბაგდატიშვილის

კუთხე, ველიკოკაინის ქუჩა, (Набо-
режная) სახლი ანდრონიკის № 9 მიხი-
ლის ქუჩიდან-ეი № 34.
თელავის № 274.
ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

ტ ვ ი ლ ი ს ი

დღეს, 12 ავგოსტოს, ერთი წელი-
წლი სრულდება ჩვენის დაფუძნების
დრამატურის ავსტრული ციგარლის გარ-
დაცვლების დღიდან. ქართულ დრამა-
საზო, კომიტეტს დღეს წირვა და პანა-
შვილი უნდა გადაეხადოს განსვენების
მოსახლებულად, მაგრამ რადგანაც საქმის
დღე და განსვენების სახელის პატი-
ვის მცემელი ვერ მოიძიება, კომიტე-
ტი ამჯობინა წირვა და პანაშვილი მო-
ვალს კვირას, 17 ავგოსტოს, გადართოს.
ტფილისის გუბერნიის თავდაზ-
ნაურო წინამძღოლის მიერ დღეს, 12
ავგოსტოს, დღის 10 საათზე, თავდა-
ზნაურო დაზღუდების საკრებულოს
სალონიში (სოლომონის ქუჩა № 10) და-
წინაშეულია კრება კომისიის, რომელიც
ამწლებს სტატენდების და დახარჯებს
აძლევს ღარიბ თავდაზნაურო მოსწე-
ველს.

ჩვენ გვატყობინებენ, რომ ს. ვარ-
თაშვილი (ნულის მარხა) ეპიკურ მღვდელს
ჯგერით ვიღაც ჩასაფრებულმა ბო-
როტ-განმარხველმა თოფი ესროლა. მი-
ზევი პირადი ანუ ერთი უთანხმოება და
უკმაყოფილება არ უნდა იყოს.
ამის წინაშე ჩვენ მაიხსენებთ ბ-
ნ კორნაილის-მარხე შეგნებულ სახელმძღვ-
ანლოვები რუსულ ენას, რომელსაც უწო-
ლებს **ЖИВОЕ СЛОВО**. ჩვენ ვნებთ პირვე-
ლი ფურცლები ამ წიგნის, რომლის
ბეჭდვს ეტლანდ დაიწყო. წიგნი პირვე-
ლად დანიშნული იყო ბაქანულ სკოლ-
ისათვის და თითო ვიდეო ბერძენი.
ქართულ სკოლებისათვის დანიშნული
უნდა იქნებოდა იმითი განარჩევა რუსულ-
ბერძნულ წიგნისაგან, რომ რუსული სო-
ციალური ქართულად არის ნათარგმნი და
იხსი მრავალ მსჯელობით, რადგანაც ავ-
ტორის ქართული სრულიად არა სკოლ-
ად, ამ სკოლაში, თითქმის ყველა კე-
სისეულ ხალხისათვის ერთს ზამაზედ გა-
მოქრული „სახელმძღვანელის“ არაერთი
კვიტანია არა აქვს არც ქართველთა ყო-
ველ-ცხოვრებისათვის, არც ქართულ ენის
ავადმყოფებსა და არც ქართულ ენის
სახელმძღვანელებსაგან. ამიტომ მისი მხარ-
დად ქართულ სკოლებში ყოველდღე უბე-
რული უნდა იყოს.

ყვანის გუბერნიის საგრაი გამგე-
ბე (Кааанская губернская земская упра-
ва) მოწოდებულთა ყველა მხარის სა-
ერთო გამგებთა და სახელმძღვანელო წიგ-
ნების გასაცემად. ამისათვის გაგვგზავ-
ნეს ტფილისიდან და უღებარებო ბ-ნ იაკობ
გაგებამისი **Русские слова** რითავე
წაიწია.

ყვითლი საკუთარში საზოგადოებას
განუზრახავს გამოცემა აღდგენილი ყველა
იმ წიგნებისა, რაც მეურნეობას, მრეწე-
ლობას, სტატისტიკას და სხვ. საკვ. ნაწილს
გუხვდება. ამის გამო საზოგადოების გამ-
დგენის სიხარული სხვა-და სხვა დაწესებუ-
ლებაში, მწერლებსა და გამომცემლებს მია-
წოდონ ცნობები კავშირში დაბეჭდულ
წიგნების შესახებ.

ამერიკიდან ჩამოსული კავკასიაში
ბანი პრეტვი ამანაგოთურით და განსუ-
რახავს ტყვეობა შეიძინოს ან იჯარით აი-
ღოს, რომ საშრობო მასლა გაზღოს.

ქალაქის სასანიტარო კომისიის გა-
ნუზრახავს შემოიღოს ტფილისში საქმე-
ობის გადამსახვად და ამ შემოსახლო
საავადმყოფო დაარსოს. პრაქტიკაში
გარდასახვისა და მომსახურე უკვე მზად
არა, ამისათვის გარდასახვად საზღვარ-
გარე და რუსეთს დიდ ქალაქებში კარგა
ხარის არსებობს და შესაძლებელია კარგა
უნების დროს ხელის, გარდასახვად იმ სა-
გარდასახვის არ არის, ყველს სურვი-
ლად დამოკიდებული, მაგრამ ყველა და-
რბინი ნებაყოფლობით იღებს, რადგან,
თუ ვადა გახდა, ქსენონში ყოველთვის

უფსა ადგილი და წამლობა ექმნება,
კარგი იქნება, რომ ეს პროექტი ღირს-
ხანს არ მიამინან, როგორც სხვა მრავ-
ალი პროექტები ქალაქის თვით-მმარა-
ველობისათვის.

9 ავგოსტოს, საღამოს 9 საათზე,
სადღურ კასთან კინომატორის
დაგეგმვან ბათკილან მომავალი
ტფილისში მატარებლები,
კარგია, რომ რკინის გზის ლინდარის
დარაჯი მიხედვით და ორთავე მატარ-
ებელი დროულად გაუჭრებია, თორემ
წარმოადგენელი უზღუდვება დატარა-
ლდება.

სადღურ ნავთობთან 8 ავგოსტოს
რკინის გზის ლინდარის ოსტატი დავით
დემეტრაშვილი ორის მუში გახს ათე-
ლიტრებდა და ვაგონებით მისარილგან,
მოულოდნელად დაუწახავია, რომ საქინ-
ლისმატარებელი გაქვანებულმოძლიერდა-
პირ. დემეტრაშვილი და მუშები საჭიროდ
გადამატარან მაგრამ დემეტრაშვილს უფიქ-
რინა, მატარებელი ვაგონებს მიღწევას და
ვით თუ ლინდარს გადასცემს, მიმარ-
ნებულა და ვაგონებისათვის ხელი უკრავს,
ლინდარისგან გადავადგება სიღმეობა. ამ
დროს მატარებელი წასწრებია, საფუძელ-
და დასუბნებია და თვლის დასამხმებზე
დემეტრაშვილი შორს გადუსროლია. სა-
ბოლოს იქვე სული განუტყვევია, ორთა-
შე მუშა ვეგანი ონიკაშვილი და პეტრე
ზარასპაშვილი მკითრ და მავგებულნი გა-
დატარებენ დროს.

ქალაქი ტფილისის მესამე სესხის
ობლიგაციების ბატონებმა მომავალ წელს
უნდა მიიღონ საბრებელი 32,000 მანა-
თანამდე; ხოლო ათაინ ვალი უნდა გარ-
დაწყვეტილი იქნას იმავე წელს 19,000
მანათამდე.

როგორც წინადაც გვეკონდა მო-
ხმებულთა, ს. წყნეთი (ტფილისის ახლი)
სკოლის მფრნობა უნდა აავრთ. 10 ავგოს-
ტოს უკვე ჩაქურდეს საძირკველი ამ შე-
ნობისა. მუზე 200 საყენად შესწრია ენ.
კვიტანინ სოლომონის ასულებმა მუხუდ-
ებისა, თათის ქრისტიან გარდაცვალებულ-
თათს თავი გრავოლ ბეგოთოვის სასოფ-
ლიად. საძირკველის კურთხევის დასწრენი
თეთრ ენ. მუხუდოვას შვილებითა, ინსპე-
ქტორის სახლად სკოლებისა ბ-ნ პავ-
ლევი, მზრის უფროსის თანამეწევე
და მრავალი ხალხი. ტფილისის მოქალაქე-
ბე, მატარებულებმა 10,000 ავგორ შეა-
წია, მეორე მოქალაქე კარამი ელენე-
და სპირით ხის მასალა აღეთხება და ზო-
გი იქ დამსწრეთაგანი ფულით დაგმობა.
მფრნობა ოკლდობარის გასულ მზად უნდა
იყოს.

ქალაქის გამგებთა სიხარული საგე-
გებორო გამგებთა, ნება მოეცეს დავე-
სანდრეს ბაღის შუა ნაწილს ისევ დაეს-
დავით ის ფარული, შუამუშეა წყლის ძეგლი
სკოლის, რომელიც გოგოლის მფრნობის
დადგენის დროს გადატანეთ. ბაღში
მოსურენე ხალხის სიხარული, საგრა-
ლობელი ყველა ვერ გვიშოვია.

ცნობილ სირაჯის მაკაროვის მემ-
კვიდრებში თანხმდებინ დაუთმონ ადგი-
ლი, ითანვე ღვთის-მეტყველის ეკლესიის
პირდაპირ, ფართო ქუჩის გასაყენად,
ხოლო იმ პირობით, რომ ამ ქუჩას „მა-
კაროვის“ ქუჩა უწოდონ.

როგორც ვიცით, ქუთაისის სათავა-
დაზნაურო სკოლა ექვემდებარება ეპიკო-
ნელთა შორის წყნეთის გუბერნი-
ისადმი საზოგადოებას. ამ საზოგადოე-
ბის გამგებთა ითხოვა, საცა ჯერ არს,
რომ ნება მიეცათ, ქუთაისის სათავა-
დაზნაურო სკოლის ოთხს პროგრესიზმულ
ქუჩის მუხუდვე მიამხროს. როგორც
უხვდება ეს საზოგადოებას, სთავად მოა-
ვრობს გამოუცხადებია ქუთაისის სკოლის
ინსპექტორისათვის, რომ მგ ნების მო-
კიდეს ყოველად შეუძლებელია, რადგან,
„წყნეთის საზოგადოებას“ ნება არა აქვს

არა თუ გინაზნაურის კლასების მოამტე-
ხისა, არამედ პროგრესიზმის მართვა-გამ-
გეობისათვის.

19 იანვარს 1902 წლის ტვი-
ლისის საეკლესიო მუხუდვე (სოლის ტად-
რის ცნობა) ლია სამშაბათ ხუთშაბათობით
9—11 და კვირ, 10—11 სათ. ვისაც მუხუდ
მუხუდების დათვლითგან სხვა დღეს, კე-
თელ ინციოს და შამაროს მისს გამგეს
მ. გააშვილს (ყუჩა, მინკვიტის ქ., №
27, ა პირობითა და უწით იღებულა
საეკლესიო მუხუდვე 19 იანვარს 1902
წლისა და ამ დროს განმარტობაში იგი
უხსსიყლოდ დაუთვლითგან 1500-მდე
კუჩა. ამის შედეგად იმავე წესით ლია
იქნება საეკლესიო მუხუდვე და დამოუ-
კიდებელი არაერთი სასიყლოდ არ
გამოირთვება.

გ ა ვ გ ე ს ი ა

ბაქოს ციხეებში, ეპიკურ გაზეთების
სიტყვით, ამ ეთად დაბატონებულთა 150
კაცი უწესებულს მოხდენისათვის.

გ რ უ ს ლ ი

რუსეთში დღითა პედაგოგიური კურ-
სები არსებია ამ შემოგობიან. კურსე-
ბის დირექტორად ასახელებენ ოდესის
უნივერსიტეტის პროფესორს ნ. ლანგეს.
— ვერშაგაში არსებია ახალი საზოგადო-
ლება, რომელსაც სწავლავს მუხუდვე ააშე-
განის სახლებში ოთხს წყნეთის, რო-
გორც თეთი ქალაქის მფრნობელი, ისე ქა-
ლაქის განმარტად და საკუთრებად დამე-
ტკიცოს. სახლის პატრონი საზოგადოე-
ბის კასპი შუტანს ყოველ წლივე სახ-
ლის ქარსს და რამდენიმე ხნის განმე-
ლობაში იღებს მიზიდულ სახლის ფასს.

— გამოცემულნი იქნა პროგრამა
სწავლებლისა გინაზნაურისა და რეალურ სას-
წავლებლებში 1903—4 წლის განმარტო-
ბაში.

— მოსკოლიდან მოვიდნენ ტფილისად
200 სტუდენტი მსოფლიო უნივერსიტე-
ტის საბერძნეთში. სტუდენტებთან 15
პროფესორი არს. საბერძნეთის სკო-
ლურსაბეჭდვით დარგებინ ერთს თათეს თი-
თის გვ სტავრობა და დამეტკიცოს 100
სამსახურეთა აირთვის იმით, რომ იგი
იყო კერა ძველის ქალაქისა, გარდა
დასახლებულია და სამშაბათი პლატონის, სპარტა-
ტის, დიოგენისა და სხვ. საბერძნეთში
უფარებელია ნაწითი ძველის დაღმრუდის
კულტურისა.

— შესანიშნავი ავტორი „ცხულები“
და მახვილმხიტი პოლიტიკის მწე-
რალითა და სოხვის, ვაგონითა დატკე-
ვების კითხვა წყუდობლისათვის დაზარა-
ლებულ ხალხის სასარებლოდ. გაიკრე-
ბულთა მგელო უპირველეს ყოვლისა ვა-
ლითა ახალგაზრდა მწერლებისა, მაგრამ არც
უფროსთა თათა ტყვეის უარს მიანე-
წყობა მიიღოს ავტორის საქმეში. მე
უფროსთა თათას ეკუთვნის და მეც მიმ-
სურეთი ამ საქმეში.

შ ე ს ო მ ი

რუსეთში. ვერაში ვაგორცელს
ხმები, ვითომ იჯანყებულთა რაზმები მოს-
ვენების არ აძლევენ და მხეტარ ძალ-
მოხრებისაგან ირენენ ოსმალეთის მფრ-
იბან და წყნარ მცხოვრებლებს. ამის
გამო იჯანყებულთა დროებითა მართო-
ბაში ამ დაბეჭდვ განცხადება და ყველგან
დაბეჭდვნი ამ განცხადებთა გეგმული-
რები, სადაც ნათქვამია—თანხმად რეო-
ლოგიური სკოლის ოთხს პროგრესიზმულ
ქუჩისა ეტახებთან მცხოვრებთ, რომ, ჩვენ
განსაკუთრებით სასურველია მატარებლისა
და აღმართის მოკლებულ ოსმალეთის
და კავკასიის რეალურების სახლებს; ჩვენ
საქმე მალეა სდგას ყველა ტრამა და

დ ი ლ ი თ: **5. ბ. მუხომინი**—ყვლისა, ვერისა და ცხვირის
სწულეობით შეპირებული. 9—10 ს.
6. ბ. ბაგდატიშვილი—შინაგანი, ნერვებისა
და ელემენტარული 11—1 ს.
7. ბ. ს. სოლომონი—ტფილისისა და
ორკვიტანია: ორშაბათობით, თანშაბათობით,
პანაშვილით და შაბათობით 1—2 სათ.
8. ბ. ბაგდატიშვილი—ორთავე 50 კ., ოპორტივით მიორბე-
ნით, კვიტანია 9 მან. 5 მანათლად, საშუალო-
ლო გადართობებულთა ოცი კვიტანია. (წ.)
46—8 ტელეფონი № 274

პირველი კერძ

სამკურნალო

მთიის ნახარკისათვის

(ყუთაში, ვორთკისთვის მტვლის პირდაპირ)
ავადმყოფი იღებენ ენით ყოველ დღე კვირა
დღეებს გარე.
დ ი ლ ი თ ი თ:
1. ბ. ნახარკისათვის, 11—12 ს. საღმრტე-
ბის, ვენერული (სიფილისის) და საზრდელ ავად-
მყოფებისათვის.
2. ბ. ნახარკისათვის, 9 საათამდე 10 საათამდე
ფილისისა, შინაგანი და ნერვების ავადმყოფე-
ბისა.
3. ბ. ნახარკისათვის, 10—11 საათამდე—კანი-
სა, ვენერული და ბრტყილად ავადმყოფებისათვის.
4. ბ. ნახარკისათვის, 12—11 სათ. ყვლისა,
ვერისა და ცხვირის ავადმყოფებისათვის.
5. ბ. თიანეთისათვის, 1—11/2 სათ. შინაგანის
და პარატივის ორშაბათობით, თანშაბათობით
და პანაშვილისა.

6. ბ. პარატივისათვის, 1—11/2 სათ. შინა-
განს და შუამუხის ავადმყოფებისა—სამშაბათობით,
ხუთშაბათობით და შაბათობით.
ს ა ლ ა მ ო ლ ი თ ი:
5. ბ. გოლტრეხისათვის, 5—6 ს. ბრტყილ-
დის და კანის ავადმყოფებისა (ელემენტარული-
ტიფისა).
6. ბ. ბარტოლო, 6—7 სათ. ნერვებისა
(ელემენტარული-ტიფისა), შინაგანი და ვენერული
ავადმყოფებისათვის.
7. ბ. ლ. ბილი, 6—7 სათ. ნერვებისა (ელემ-
ენტარული-ტიფისა), შინაგანი და ვენერული ავად-
მყოფებისათვის.
ქალი გემი ბ. ბ. **შინაგანისათვის**, 7—7 სათ.
ქალისა და საბეჭით ავადმყოფებისათვის.
8. ბ. თიანეთისათვის, 71/2—8 სათ. შუამუხის
და პარატივისათვის.
9. ბ. ბ. პარატივისათვის, 81/2—8 ს.
10. ბ. პარატივისათვის, 11—11 ს. უფლებს სახ-
ლში მსუბუქად, მასასა, აუტორის ყველად და
განმარტვის საბეჭით გინაზნაურს ენით დანიშნე-
ბისა.

რჩევა: ავადმყოფისა და რეცეპტების დაწერის
ფასი ათი მუხრ, ღარიბთათვის უფასოდ ფასი
კონსულტაციისა და ოპორტივებისათვის—მორბე-
ბისა.

დირექტორის სამკურნალო და დოქტორი მელ-
დონის ნავსარკისათვის.

Первая частная аптека Д-ра Ваа-
сариана. Тифлиси противъ памяти. Бо-
ришова. (წ.)

